

Φτιάξε μου ένα σιδερένιο άνθρωπο

Πριν από πολλά πολλά χρόνια ζούσε ένας βασιλιάς, που ήθελε να φτιάξει έναν άνθρωπο. Φώναξε, λοιπόν, τον αρχηγό των σιδηρουργών και τον πρόσταξε να του φτιάξει ένα σιδερένιο άνθρωπο.

«Μα.....» πήγε να πει ο σιδηράς.

«Δεν έχει μα» τον διέκοψε ο βασιλιάς. «Εδώ σου έχω όλο το σίδηρο που θα χρειαστείς. Έχε υπόψη σου ότι θέλω ένα ζωντανό άνθρωπο, που θ' ανασαίνει, με αίμα στο σώμα του και μυαλό στο κεφάλι του».

Ο αρχισιδηρουργός πήρε το σίδηρο κι επέστρεψε λυπημένος σπίτι του. Ρώτησε όλους τους φίλους του, αλλά κανείς δεν ήξερε πώς φτιάχνεται ένας αληθινός άνθρωπος.

Μια μέρα, συνάντησε έναν παλιό του φίλο που ζούσε μόνος στην ερημιά. Ο αρχισιδηρουργός είπε στο σοφό τα βάσανά του κι αυτός του είπε τι να κάνει.

Έχοντας στα αυτιά του τα λόγια του σοφού, πήγε στο βασιλιά και του είπε: «Μεγαλειότατε, πρέπει να διατάξεις όλους τους υπηκόους σου να ξυρίσουν τα κεφάλια τους και να κάψουν τα μαλλιά τους, ώστε να μαζευτούν χίλια φορτία κάρβουνο για να λιώσει ο σίδηρος. Μετά θα τους βάλεις να μαζέψουν χίλιους κουβάδες δάκρυα για να σβηστεί η φωτιά. Γιατί, όπως καταλαβαίνεις, το κάρβουνο από ξύλα και το νερό από ποτάμι δεν αρκούν για να φτιαχτεί ένας άνθρωπος!».

Ο βασιλιάς έκανε ό,τι του ζήτησε. Όλοι οι άνθρωποι ξύρισαν τα κεφάλια τους και έκαψαν τα μαλλιά τους, αλλά εβγαλαν μόνο ένα φορτίο κάρβουνο. Μετά όλοι άρχισαν να κλαίνε, αλλά μάζεψαν μονάχα δύο κουβάδες δάκρυα.

Αρχαίο κούρσι της βασίλισσας Μίνωα

Ο βασιλιάς κάλεσε ξανά τον αρχηγό των σιδηρουργών. «Δε χρειάζεται να φτιάξεις έναν άνθρωπο» του είπε. «Δυστυχώς, δεν μπόρεσα να μαζέψω ούτε τα κάρβουνα ούτε το νερό».

«Μεγαλειότατε» απάντησε ο αρχισιδηρουργός του «χαίρομαι που δε βρήκες αρκετά μαλλιά και δάκρυα, επειδή, για να πω την αλήθεια, δε θα μπορούσα να σου φτιάξω έναν άνθρωπο!»

Διασκευασμένος αφρικανικός μύθος και εικόνα από το βιβλίο του Νηλ Φίλιπ Μύθοι απ' όλο τον κόσμο, απόδοση Μαριάννα Τζαντζή, εκδ. Ερευνητής

Ο χάλκινος γίγαντας

Ο Ηρακλής, ο θεός της φωτιάς και του σιδήρου, κατασκεύασε ένα χάλκινος γίγαντα για το βασιλιά Μίνωα. Ο γίγαντας Τάλως έπαιρνε την ενέργειά του από μία φλέβα μέσα στην οποία έτρεχε δεικό αίμα. Η φλέβα άρχιζε από το λαιμό και κατέληγε στα πόδια, όπου έβληνε με ένα χάλκινο καρφέ. Αποστολή του ήταν να προστατεύει την Κρήτη από κάθε επιδρομέα.

Ωστόσο, η άφιξη των Αργοναυτών στο νησί σήμανε το τέλος του. Ο γίγαντας όταν είδε το πλοίο τους, την Αργώ, να πλησιάζει έριξε πέτρες για να τους απομακρύνει. Τότε η μάγισσα Μήδεια, η σύντροφος του Ιάσονα, τον εξόντωσε βγάζοντας το καρφέ που κρατούσε τη φλέβα κλειστή.

Μύθος από την αρχαία Ελλάδα

Ο γίγαντας Τάλως από το βιβλίο του Νηλ Φίλιπ Μύθοι απ' όλο τον κόσμο, εκδ. Ερευνητής

Ήεζεϊδώνω το κείμενο

- 1 Ποιο πρόβλημα αντιμετώπιζε ο αρχηγός των σιδηρουργών;
- 2 Τι τέχνασμα πρότεινε ο σοφός, ώστε να βγει ο αρχισιδηρουργός από τη δύσκολη θέση;
- 3 Τι κατάφερε τελικά ο αρχισιδηρουργός;

Διαβάζω τους δύο μύθους

- 1 Διάβασε τους δύο μύθους και απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις.
  - Ποιοι ήταν οι κατασκευαστές;
  - Τι υλικά χρειαζόνταν;
  - Ποιο ήταν το αποτέλεσμα της προσπάθειας;
- 2 Συζητήστε στην τάξη ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στον αφρικανικό και τον αρχαιοελληνικό μύθο.

Παρατηρώ και μαθαίνω

«Πριν από πολλά, πολλά χρόνια ζούσε **ένας** βασιλιάς, που ήθελε να φτιάξει **έναν** άνθρωπο. Φύναξε, λοιπόν, **τον** αρχηγό **των** σιδηρουργών και **τον** πρόσταξε να του φτιάξει **ένα** σιδερένιο άνθρωπο».

Σ' αυτές τις προτάσεις υπάρχουν πολλά άρθρα.

Εχεις δίκιο. «...**ένας** (κάποιος) βασιλιάς, ...**έναν** (κάποιον) άνθρωπο». Οι λέξεις **ένας, έναν**, όπως μάθαμε, είναι **οριστικά άρθρα**.
«...**τον** αρχηγό **των** σιδηρουργών». Οι λέξεις **τον, των** είναι **οριστικά άρθρα**.
Πρόσεξε όμως τη φράση: «**τον** πρόσταξε (αυτόν) να **του** φτιάξει (αυτού)». Οι λέξεις **τον, του** είναι οι **αδύνατοι τύποι των προσωπικών αντωνυμιών**, όπως είδαμε σε προηγούμενο μάθημα.

Και πώς θα ξεχωρίζουμε τα **άρθρα** από τους **αδύνατους τύπους των προσωπικών αντωνυμιών**;

- Μετά τα **άρθρα** υπάρχει ουσιαστικό (**τον** αρχηγό).
- Μετά τις **προσωπικές αντωνυμίες** υπάρχει ρήμα (**τον** πρόσταξε).

Ξεχωρίζω το άρθρο από τις Προσωπικές αντωνυμίες

- Μετά τα **άρθρα** υπάρχει ουσιαστικό (**τον** αρχηγό).
- Μετά τις **προσωπικές αντωνυμίες** υπάρχει ρήμα (**τον** πρόσταξε).

1. Να αντικαταστήσεις τις υπογραμμισμένες φράσεις με τον αδύνατο τύπο της προσωπικής αντωνυμίας.

α) Βοηθάει τον εγγονό του στα μαθήματα.

Τον βοηθάει στα μαθήματα.

β) Κάλεσε τους συμμαθητές του στη γιορτή.

.....

γ) Ποτίζει τα λουλούδια καθημερινά.

.....

δ) Είδα την Μαρία να έρχεται.

.....

2. Να ξεχωρίσεις τα άρθρα από τους αδύνατους τύπους της προσωπικής αντωνυμίας.

α) Αυτή την άσκηση την έλυσα εύκολα.

[άρθρο - αντωνυμία]

β) Την Άννα την συνάντησα στα αγγλικά.

[.....]

γ) Του έδωσα το μολύβι μου.

[.....]

Επέτειος 1^{ης} Απριλίου 1955

1η Απριλίου 1955

Η 1^η του Απριλίου είναι μια μεγάλη εθνική γιορτή για τους Έλληνες της Κύπρου. Την ημέρα αυτή, πριν από πολλά χρόνια, το 1955, όλοι μαζί οι Έλληνες της Κύπρου, ξεκίνησαν τον αγώνα για την ελευθερία του νησιού. Πολλές φορές οι Κύπριοι ζήτησαν από τους Άγγλους κυβερνήτες τους, να τους δώσουν την ελευθερία τους. Το ζήτησαν με καλό τρόπο, με διαδηλώσεις στους δρόμους, με ειρηνικά μέσα. Όμως οι Άγγλοι πάντα έλεγαν όχι. Η Κύπρος θα μείνει ακλαβωμένη στους Άγγλους, απαντούσαν.

Τότε οι Κύπριοι αποφάσισαν να πάρουν την ελευθερία τους με τα όπλα, όπως έκαναν και οι Έλληνες το 1821. Έγινε μια οργάνωση με το όνομα Ε.Ο.Κ.Α. (Εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών), που ήταν μυστική. Αρχηγό του αγώνα ήταν ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος και ο στρατηγός Γεώργιος Γρίφας Διγενής. Μαζεύτηκαν όπλα και οι αγωνιστές κρύφτηκαν στα κρησφύγετα. Εκεί τα παλικάρια μάθαιναν να πολεμούν.

Όλα ήταν έτοιμα. Ο Διγενής έδωσε το σύνθημα για να ξεκινήσει ο αγώνας. Ξημερώματα της 1^{ης} Απριλίου ο κόσμος ξύπνησε από τις εκρήξεις βομβών. Ένας μεγάλος αγώνας ξεκινούσε. Οι Άγγλοι είχαν περισσότερα όπλα. Οι Κύπριοι όμως είχαν πίστη και θάρρος. Πολεμούσαν για την ελευθερία τους. Οι Άγγλοι πολεμούσαν για να ακλαβώσουν ένα λαό.

Όσο περνούσε ο καιρός ο αγώνας φούντωνε παντού. Στις πόλεις και στα χωριά, στα βουνά και στους κάμπους. Τα παλικάρια έστηναν ενέδρες στους Άγγλους στρατιώτες. Ανατίναζαν με βόμβες τα αυτοκίνητά τους. Στα βουνά γίνονταν σκληρές μάχες. Στις πόλεις γίνονταν διαδηλώσεις από τους μαθητές.

Οι Άγγλοι προσπάθησαν με κάθε τρόπο να σταματήσουν τον αγώνα των Κυπρίων. Έκαναν μεγάλα κρατητήρια και έβαζαν μέσα πολλούς αγωνιστές. Τους κρατούμενους τους βασάνιζαν πολύ. Πολλούς μάλιστα τους κρέμασαν, όπως τον Καραολή, τον Πατάτσο, τον Παλληκαρίδη και τόσους άλλους.

Στα χωριά έβαζαν τους κατοίκους «κέρφιου», δηλαδή κατ' οίκον περιορισμό. Για πολλές μέρες δεν επέτρεπαν σε κανένα να βγει από το σπίτι του. Στις πόλεις έκαναν «μπλόκα» και χτυπούσαν με ρόπαλα όσους βρίσκαν στο δρόμο.

Με όλα αυτά όμως, δεν κατάφεραν τίποτε οι Άγγλοι. Οι Κύπριοι πολεμούσαν με μεγαλύτερο πείσμα. Δεν παραδίδονταν. Προτιμούσαν να πεθάνουν παρά να πέσουν ζωντανόι στα χέρια των Άγγλων.

Στο Λιοπέτρι, τέσσερα παλικάρια, περικυκλώθηκαν σ' ένα αχυρώνα. Ο Χρήστος Σαμάρης, ο Φώτης Πίπτας, ο Ηλίας Παπακυριακού και ο Ανδρέας Κάριος. Δύο Άγγλοι πέφτουν νεκροί. Η μάχη συνεχίζεται για ώρες μέχρι που και τα τέσσερα παλικάρια βγαίνουν από τον αχυρώνα πολεμώντας και σκοτώνονται από τους Άγγλους.

Στο Μαχαρά ο Γρηγόρης Αυξεντίου, υπαρχηγός της Ε.Ο.Κ.Α., περικυκλώνεται στο κρησφύγετό του. Στους συντρόφους του λέει να παραδοθούν. Αυτός όμως μένει. Πολεμά ώρες με τους Άγγλους. Δεν τον νικούν. Στο τέλος του ρίχνουν βενζίνη με το ελακίπτερο και τον καίνε ζωντανό.

Έτσι πολέμησαν οι αγωνιστές. Η θυσία τους όμως δεν πήγε χαμένη. Το 1959 η Κύπρος απέκτησε την ανεξαρτησία της. Κάθε πρώτη του Απριλίου πρέπει να θυμόμαστε τους ήρωες αυτούς που έδωσαν τη ζωή τους για να είμαστε σήμερα εμείς ελεύθεροι.

Επίθετα

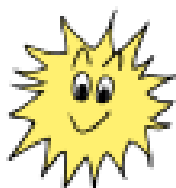

Οι λέξεις που μας λένε πώς είναι τα ουσιαστικά λέγονται **επίθετα**.

Τα επίθετα μας δίνουν πληροφορίες για τα ουσιαστικά και μας βοηθούν να περιγράψουμε ένα **πρόσωπο**, ένα **ζώο**, ένα **πράγμα** κ.α.

Με τα επίθετα οι προτάσεις μας μεγαλώνουν.

Τα επίθετα μας δείχνουν πώς είναι τα ουσιαστικά!

Ο ήλιος είναι **φωτεινός** και **κίτρινος**.

Ο Κώστας είναι **κοντός** και **παχύς**.

Τι πρέπει να προσέξω στα επίθετα:

Τα επίθετα έχουν τρία **γένη**:

Αρσενικό
ο νόστιμος

Θηλυκό
η νόστιμη

Ουδέτερο
το νόστιμο

Μπορείς να βρεις και να γράψεις τα παράγωγα επίθετα;

παιδί

παιδικός, -ή, -ό

σίδηρο

ζωή

αμαρτία

ψυχή

πανί

ποτάμι

αγόρι

δαμάσκνo

σπίτι

φτερό

Παίζω με τις λέξεις

1 Ο τεχνίτης φτιάχνει...

πόρτα από σίδηρο	→	σιδερένια πόρτα
κορνίζα από ασήμι	→	.....
.....	→	ξύλινο τραπέζι
δίσκο από χαλκό	→	.....
.....	→	αλουμινένιο κουτί
ποτήρι από γυαλί	→	.....
.....	→	πέτρινο σπίτι
βάζο από πηλό	→	.....

Γράφω σωστά

1 Με τις πληροφορίες της πρώτης παραγράφου του κειμένου συμπλήρωσε την πρόταση:

Ο βασιλιάς ζήτησε από τον αρχηγό των ..... να του φτιάξει έναν ζωντανό ..... από ..... που θα ..... και θα είχε ..... στο σώμα του και ..... στο κεφάλι του.

2 Συμπλήρωσε τα γράμματα που λείπουν και βάλε τόνο όπου χρειάζεται.

- ο άνθρ_πος, το σ_μα, η φ_τιά,
το σ_δερο, ο σ_δεράς, σ_δερένιος -α -ο,
το ξ_λο, ξ_λινος -η -ο

